

SÁROSI-MÁRDIROSZ KRISZTINA

Sapientia – Erdélyi Magyar Tudományegyetem (Sapientia – Hungarian University of Transylvania, Romania)

A ROMÁNIAI MAGYAR FORDÍTÓK SZEREPE AZ ERDÉLYI MAGYAR HIVATALOS NYELV ALAKÍTÁSÁBAN

THE OFFICIAL REGISTER OF THE HUNGARIAN LANGUAGE IN TRANSYLVANIA FROM THE PERSPECTIVE OF TRANSLATORS

A jelen előadásban szót kívánunk ejteni a hivatalos fordítóról, mint jogi nyelvi szakértőről, hiszen a hivatalos fordítóknak kiemelt jogi-közigazgatási szaknyelvi tudása van, a többi fordítóval szemben, mint ahogy nem nyelvi tudásuk is eltérő, gazdagabb. Ez annak tudható be, hogy a hivatalos fordítóknak ismerniük kell a jogrendet, a jogi normákat, sőt a perrendtartást is. Ezeknek a jogi eljárásoknak a keretében pedig a szaknyelvet kell használniuk. A fordítók ebben az esetben terminológusi feladatokat is elvégeznek. Éppen emiatt a fordítóknak fontos szerepe van a romániai magyar hivatalos nyelv alakításában.

A továbbiak során azokat a problémákat kívánja felvillantani az előadás, amelyekkel a fordítók terminológusi minőségükben találkoznak.

A szaknyelv kérdésköréhez tartozó fordítói probléma a társadalmi szervezetek, politikai és közigazgatási szervek, igazságszolgáltató intézmények nevének fordítása, valamint az ezek által kibocsátott írásos dokumentumok megnevezésének átültetése is.

A jelen előadás keretében a terminológiai jelenségcsoportot két alcsoportra osztva mutatjuk be: [1.] jogrend- és szakszövegfüggő terminológiai problémák, valamint [2.] fordítófüggő terminológiai megoldások. Az első csoportba három kérdéskör tartozik: a szaknyelvi terminusok, intézmények és dokumentumaik megnevezése, a második csoportba pedig a terminológiai nehézségekből fakadó következtelenségeket soroltam.

Az előadás utolsó részében a romániai jogszabályokat tárgyaljuk, amelyek meghatározzák azokat a formai-tartalmi feltételeket, melyeknek eleget kell tenni egy hivatalos fordítás során, és melyek szabályozzák a hivatalos fordítások létrejöttét és létmódját.

Ezek a jogszabályi kötöttségek meghatározzák, hogy a fordítónak milyen etikai és szakmai elvek alapján kell tevékenykednie. Ezen elvek a későbbiek során meghatározzák azt is, hogy miként tud a fordító beavatkozni pl. a romániai magyar hivatalos nyelv alakulásába.